

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 21 – sortsoversigt

Indhold

- MARK
- Aktuelt i marken
- Vinterraps
- Vinterhvede
- Vinterrug
- Vinterbyg
- Triticale
- Sortsblandinger

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Denne udgave af TILVÆKST Salgsafgrøder indeholder vinterrapssorter, vintersædssorter og sortsblandinger.

Sortsvalg i vinterraps og vintersæd 2026–2027

Sortsvalget afhænger af mange faktorer. Vi har i dette nummer samlet de sorter der forhandles i år. For at lette sammenligningen er data samlet på tværs af forhandlere med data fra landsforsøgene. Under hver afgrøde er en mindre tabel med de sorter der nævnes, og en printvenlig samling af alle sorter kan ses i boksen lige herunder.

Vinterraps

Fokus ved valg af rapssort:

- Er der behov for tolerance mod kålbrok?
- Et højt og stabilt udbytte af frø af standardkvalitet gennem flere års forsøg
- Passende højde ved høst
- Tolerance overfor raps-rødsot
- Skulpeopspringsresistens, og dermed mindre dryssetab.
- Pris på udsæd og behov for planteværnsindsats, svampebek. og vækstregulering

Udbytte i 2025 svinger fra 96 – 109 i forholdstal. Turing har haft det højeste udbytte over en treårig periode, men nu er det Blackberry der topper. Højeste olieprocent findes i sorterne Cumulus og KWS Nautilus.

Selvom du vælger en sort med tolerance overfor kålbrok, bør du aldrig gå på kompromis med, at der skal være 5 rapsfrie år i sædskiftet. Du bør kun vælge kålbrok-resistente/tolerante sorter i marker du ved, eller har stor mistanke til at de indeholder kålbrok, for ikke at slide på resistensgenerne.

KWS Scandinavia A/S er med som forhandler, da de har en række sorter som kun de forhandler.

Hvidblomstret raps med gulblomstret raps som fangafgrøde i mark kant.

Sorten Cumulus er en hvidblomstret sort som ikke var med i Landsforsøget 2024, men var med i den lovbestemte værdiafprøvning med et forholdstal på 101 og med 53,2 % olie i tørstof. I Landsforsøgende 2025 har sorten Cumulus fastholdt udbyttet og det gode olieindhold.

Fordelen ved en hvidblomstret sort, er at der kan etableres en "fangafgrøde" med en gulblomstret sort, der blomstrer en lille uge tidligere i de yderste 6 – 12 meter. Ved at lave denne etablering, vil skadedyr ved indflyvning, tiltrækkes af de gule blomster og derved reducere angrebet på hovedafgrøden. Der kan evt. randbehandles i de yderste 6 – 12 meter.

Iblanding af meget tidligt blomstrende sort som fangafgrøde.

Exavance blomstrer typisk 8-10 dage før de fleste andre sorter, men har et lavt udbytte med et forholdstal på omkring eller lidt under 80. Det er alene den tidlige blomstring der er attraktiv ved denne sort.

Den tidlige blomstring vil tiltrække glimmerbøsser og derved friholde hovedsorten for angreb af glimmerbøsser på knopstadiet, hvor rapsen er særlig følsom.

Ved at blande 5 % Exavance i din foretrukne vinterrapssort, vil det stadig være muligt at få fuldt udbytte, viser et sortsforsøg, hvor sorten LG Adeline indgik.

Exavance er ikke med i landsforsøgende, men forhandles af Danish Agro og Vestjyllands Andel.

Kålbrok

"Gamle" sorter som Crossiant, har kun "Mendel tolerance" som er nedbrudt mange steder.

Nye sorter er på vej og er i handelen med nye resistenstyper. Der ses dog ofte angreb af kålbrok på sorter der er tolerante. Når der dyrkes kålbrok tolerante sorter på sådanne arealer, vil der ske en selektion af kålbrok typer og der kan opstå nye kålbrok typer som kan angribe de tolerante sorter, uanset hvilken type af resistens der er tale om.

Sorterne Credo, Create og Creed, har foruden Mendelresistens også en anden type resistens kaldet CRE1, som gør at sorterne angribes lidt mindre. Sorten KWS Kreatos har også Mendelresistens og en anden type resistens kaldet PBR1, som ligesom CRE1 resistens skulle nedsætte angrebene lidt.

Selvom du vælger en sort med tolerance overfor kålbrok, må du aldrig gå på kompromis med, at der skal være mindst 5 rapsfrie år i sædskiftet.

NOS Elite

Ved at Blande 3 rapssorter tegner man en forsikring!

Med sorterne Golding og Furiosa får man 2 x Phoma resistens med, men i forhold til Turing taber man også lidt udbytte.

Tabel 1 Udvalgte rapssorter og deres udbytte samt øvrige kvalitetsparametre, baseret på sortinfo samt forhandlernes oplysninger. Se samtlige sorter i den samlede tabeloversigt.

Vinterraps

	Frøudbytte forholdstal				Frøudb. std.kval (kg)	Pct. olie i tørstof (% af tørstof)	Begyndende blomstring (dato for)	Afgrøde-højde ved høst	Lejesæd (0 - 10)	Type af sort	Tolerance		Resistens mod skulpe-opspring	Egnet til såning			
	Gens.	2025	2024	2023							Kålbrot	Rapsædsot		Tidlig august	Midt august	Sen august	Forhandler*
Blanding vin-rap**	100	100	100	100	6349	51,5	20-04	166	0,2	Hybrid							
Blackberry	109	109			6891	51,7	19-04	165	0,0	Hybrid	Ja			Ja	Ja	Ja	DLG
Turing	109	108	112	107	6858	51,1	19-04	150	0,0	Hybrid				(Ja)	Ja	Ja	DA, VA
Golding	108	106	111		6728	51,9	18-04	156	0,0	Hybrid	Ja	Ja		(Ja)	Ja	Ja	DA, VA
KWS Domingos	108	108	108		6877	52,0	20-04	168	0,4	Hybrid	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	EWERS
KWS Nautilos	108	107	109		6814	53,0	20-04	165	0,0	Hybrid				Ja	Ja	Ja	KWS

*Forhandler: DA: Danish Agro, DLG: Dansk Landbrugs Grovare, EWERS: Brdr. EWERS, KWS: KWS Scandinavia A/S, VA: Vestjyllands Andel
**Blanding vinterraps: KWS Heikos, LG Aviron, PT315, Turing

Vinterhvede

Fokus ved valg af vinterhvedesort

- Et højt, stabilt udbytte
- Indhold af råprotein
- Lav sygdomsmodtagelighed
- God overvintring

Derudover kan andre parametre også være vigtige for sortsvalget

- Egnethed til tidlig/sen såning
- Hvedetype (brød-, industri- eller foderhvede)
- God stråstyrke

Udover et højt, stabilt udbytte er også sygdomsmodtageligheden interessant når der vælges hvede sort. Afhængig af om hveden skal bruges til foder eller på anden vis betaler for proteinindholdet, kan det også være en vigtig faktor.

Lehmann havde det højeste udbytte i 2025 i Landsforsøgende. Ved årets gennemsnit over 3 år ligger Pacman foran sorterne Bohr og RGT Hexton. Indholdet af råprotein har en omvendt sammenhæng med udbyttet, hvilket betyder at sorter med højt udbytte ofte har et lavere indhold af råprotein.

Med tabet af de stærke svampemidler: Balaya og Propulse, påvirkes sortsvalget.

Stærk septoria resistens bør prioriteres, det betyder at sorterne Bohr, RGT Hexton og NOS Bullseye placerer sig godt.

På samme måde bør sorten Champion, der i 2026 fik meldug og gulrust tidligt, og som har svag septoria resistens, undgås, også i sortsblending.

Udvalgte sorters egnethed til tidlig såning

Nedenstående sorter kan ud fra sortsforsøg, registreringer fra supplerende forsøg med tidlig såning og andre erfaringer, grupperes således: Kilde SEGES.

- Velegnede til tidlig såning: KWS Dawsum og RGT Stokes
- Egnede til tidlig såning: Heerup, Informer, Pondus og RGT Bairstow
- Mindre egnede til tidlig såning: Champion, Guinness, Kvium og Pacman
- Ikke egnede til tidlig såning: Kubik og KWS Extase

Sortsblandinger er blevet en stor "sort" de seneste år, i tabel 6 ses, hvilke sortsblandinger der udbydes i år, samt hvilke sorter der indgår.

Ved såning med såmaskine med stor rækkeafstand, over 15 cm, bør der vælge en buskningsstærk sort så afgrøden udnytter den ekstra plads bedst mulig, og yder størst muligt konkurrence mod ukrudtet.

Buskningsstærke sorter er bl.a. sorterne Guinness, Pacman og Kvium.

Tabel 2 Udvalgte hvedesorter og deres udbytte samt øvrige kvalitetsparametre, baseret på sortinfo samt forhandlernes oplysninger. Se samtlige sorter i den samlede tabeloversigt.

Vinterhvede																			
	Kerneudb.(fht)				Merudb. for svampe bek	Hekto- litervægt (kg/hl)	Rå- protein i tørstof (%)	Lejesæd (kar. 0- 10)	Strå- længde (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Fremavls areal 2025	Modtageligheds-gruppe (0-4)						IPM Score (kar. 0-19) Lav bedst	Forhandler*
	Gns.	2025	2024	2023								Meldug	Septoria	Brennst	Gulrust	Hvedebladet Fusarium i aks			
Blanding,vi-hved**	100	100	100	100	9,8(ha)	74,0	9,5	0,5	90	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lehmann	108	106	109		11,3	75,5	9,4	0,4	87	0,0	169	1	1	3	1	3	3	8	DLG
Pacman	105	106	107	102	11,2	73,9	9,0	1,7	89	0,0	17026	2	2	3	3	2	2	13	DA,VA
Bohr	104	106	106	101	5,7	74,1	9,3	1,1	87	0,0	16769	2	1	2	2	3	1	9	DLG
RGT Hexton	104	105	105	101	13,2	74,6	9,4	0,4	81	0,0	2393	2	2	3	1	3	2	10	EWERS
KWS Woodville	103	103			11,5	77,1	9,5	0,3	82	-	-	2	1	3	0	-	-	8	KWS, VA
NOS Bultseye	103	102	104	103	9,6	74,6	9,8	0,3	85	0,0	4341	2	1	2	2	2	2	9	DA,VA
Champion	101	100	104	98	16,5	73,7	9,5	0,4	81	0,0	6814	3	2	3	3	3	3	13	DLG
Guinness	101	104	100	100	9,1	74,7	9,6	0,7	94	0,0	6541	2	2	2	2	2	2	11	DLG
SY Revolution	100	98	103	99	8,1	77,2	9,9	0,1	93	0,0	8223	1	1	3	0	3	3	6	DA, VA

*Forhandler: DA: Danish Agro, DLG: Dansk Landbrugs Grovvare, EWERS: Brdr. EWERS, KWS: KWS Scandinavia A/S, VA: Vestjyllands Andel

** Blanding vi.hvede: Guinness, Champion, Pondus, RGT Stokes

Vinterrug

KWS-sorten Igor ligger udbyttmæssigt i top over de seneste tre år. I 2025 var det SU Hemming + 10 % population der ydede bedst med et forholdstal på 108, tæt efterfulgt af KWS Fidalgor på 105. KWS Tayo og KWS Berado var tidligere i top, men er faldet tilbage de sidste par år. Der er ikke den store udbyttevariation i vinterrug. Det giver en god mulighed for at se på egenskaberne for de enkelte sorter, men også her er der ikke de store forskelle. Alle sorter er hybrider, men der er forskelle på protein indhold og merudbytte på svampebekæmpelse.

Niveauet med meldrøjere varierer fra år til år. Der er forskel på sorter, men vi mangler bedre bedømmelser af de enkelte sorter. Der er tal for 11 ud af 15 sorter og de ligger alle på 2, på nær en som får 3.

DLG lancerede tre nye sorter sidste år. Det er SU Hemming, SU Fenn og SU Karlson. SU Hemming score topkarakter på udbytte i 2025 og findes i handelen.

Tabel 3 Udvalgte vinterrug sorter og deres udbytte samt øvrige kvalitetsparametre, baseret på sortinfo samt forhandlernes oplysninger. Se samtlige sorter i den samlede tabeloversigt.

Vinterrug

	Kerneudb.(fht)				Kerne-udbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebek (hkg/ha)	Hekto-litervægt (kg/hl)	Rå-protein i tørstof (%)	Strå-længde (cm)	Lejesæd (0 - 10)	Type af sort	Fremavls areal	Modtageligheds-gruppe (0-4)					Forhandler**
	Gns	2025	2024	2023									Meldug	Skoldplet	Bygnust	Skoldplet	Meldrejer	
Blanding*	100	100	100	100	108,1	9,8	75,1	8	132	2,5		-	-	-	-	-	-	
SU Hemming+10% population	108	108			116,2	13,5	75,7	8	136	3	Hybrid	-	-	-	-	3		DLG
KWS Fidalgor	105	105			112,4	10,3	75,9	8,1	129	2	Hybrid	-	-	2	3	-		KWS
KWS Igor	104	104	106	101	111,4	11,9	74,1	8	132	3,5	Hybrid	-	0	2	3	2		DLG
KWS Oligor	104	104			111,5	13,1	75,3	7,8	135	1	Hybrid	-	-	-	-	-		KWS
KWS Rixor	103	104	103		111,9	11,5	75	8	135	0	Hybrid	130	-	2	2	2		EWERS
KWS Cursor	102	103	102	101	110,9	6	74,8	7,9	135	4	Hybrid	76	-	2	2	2		EWERS
SU Glacia+10% population	102	104	105	98	112,4	13,8	75,5	8,1	136	1,5	Hybrid	-	-	2	2	2		DA, VA

*Sortsblanding: KWS Berado, , KWS Rotor, KWS Tayo, SU Arvalus+10% population
*Forhandler: DA: Danish Agro, DLG: Dansk Landbrugs Grovvare, EWERS: Brdr. EWERS, KWS: KWS Scandinavia A/S, VA: Vestjyllands Andel

Vinterbyg

Fokus ved valg af vinterbyg

- Resistens mod havrerødsot
- Et højt, stabilt udbytte
- Lav sygdomsmodtagelighed
- 2 eller 6-radet sort
- Hybrid eller linjesort
- Højt energiindhold til svinefoder

Udbytteforskellene er ikke store i vinterbyg i 2025. Det giver anledning til at se på dyrkningsegenskaberne. Bruger du selv dit korn, kunne det være proteinindholdet, men også valg af sort med lav modtagelighed af sygdomme eller lav risiko for lejesæd.

Valget af 2 radet eller 6 radet (Hybrid) kan nuanceres: fra 2025 resultaterne er det tydeligt at de 2 radede Annemiek og NOS Valverde har en markant højere sortering. Hybridsorter (6 radede) er med årene blevet bedre og tørstofindholdet er hævet, men der er stadig mange lette kerner. Hvis det er korn til eget foderbrug anbefales 2 radede.

Hybridsorter er dyrere end linjesorter og derfor mest interessant, hvis der skal sås tidligt og dermed bruges mindre udsæd. Men vær opmærksom på, at tidlig såning øger ukrudtsmængden og bør undgås, hvis du dør med græsukrudt.

Vi har ikke set de samme fordele ved sortsblandinger i byg som ses i hveden, hvilket kan være årsagen til, at der kun er to sortsblandinger med i landsforsøgende sidste år. Se Tabel 6.

Tabel 4 Udvalgte vinterbyg sorter og deres udbytte samt øvrige kvalitetsparametre, baseret på sortinfo samt forhandlerens oplysninger. Se samtlige sorter i den samlede tabeloversigt.

Vinterbyg

	Kerneudb.(fht)				Kerne-udbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebek	Hekto-litervægt (kg/hl)	Råprotei n i tørstof (%)	Strå-længde (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Nedknækn. aks v. over-modenhed (kar. 0 - 10)	Nedknækn. strå v. over-modenhed (kar. 0 - 10)	Type af sort	Fremavl i alt(ha)	Modtageligheds-gruppe (0-4)					Forhandler*
	Gns	2025	2024	2023											Meldug	Bladplet	Bygnust	Skoldplet	Ramulais	
Blanding.vi-byg2**	100	100	100	100	103,3	15,7	67,3	9,7	89	0,0	3,9	2,3		-	-	-	-	-	-	
SY Barnabus	104	104			107,4	13,9	70,3	9,6	96	-	5,8	5,1	Hybrid	71	2	2	2	1	-	DLG
NOS Valverde	103	103	104	102	106,8	8,4	68,1	9,2	83	0,2	3,8	4,2		592	1	0	2	2	2	DA, VA
KWS Lemuis	102	102			105,7	15,2	69,5	9,6	77	-	3,8	1,7		7	2	0	2	2	-	EWERS, KWS
SY Loona	102	104	100	102	107,5	15,6	68,8	9,7	97	0,6	5,8	5,3	Hybrid	17	2	1	2	1	1	EWERS
Annemiek	101	102	101	101	105,6	10,3	70,0	9,5	88	2,2	3,9	4,3		108	2	0	2	2	2	EWERS, VA
L.G Capitol	101	100	102	101	103,7	13,0	69,0	9,5	73	0,7	2,6	2,9		127	2	2	2	3	2	DLG

*Forhandler: DA: Danish Agro, DLG: Dansk Landbrugs Grovvare, EWERS: Brdr. EWERS, KWS: KWS Scandinavia A/S, VA: Vestjyllands Andel
**Blanding.vi-byg: Alaska, KWS Tardis, Contador, SY Dakota

Triticale

I mange år har der kun været begrænset udvikling på triticale, men i 2023 udbød Danish Agro sorten Lumaco. Den har været i landsforsøgene i tre år nu og havde et udbytte på forholdstal 109 i alle tre år, mod den eneste anden udbudte sort, Trias, som ligger på 97 i forholdstal over tre år. Lumaco er 9 cm højere og er mere robust overfor svampe, dog ikke mod septoria , hvilket er et større problem i 2027 hvor vi ikke har Balaya til rådighed. Septoria er et langt mindre problem i triticale end i hvede, men i meget fugtige år kan der være behov for bekæmpelse.

Tabel 5 Triticale sorter og deres udbytte samt øvrige kvalitetsparametre, baseret på sortinfo samt forhandlernes oplysninger. Der udbydes ikke andre sorter end de to nævnte.

Triticale																	
Kerneudb.(fht)														Modtageligheds-gruppe (0-4)			
Gns	2025	2024	2023	Kerne-udbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebek (hkg/ha)	Hekto-liter-vægt (kg/hl)	Råprotein i tørstof (%)	Meldug dækning (%)	Septoria dækning (%)	Skold-plet dækning (%)	Gulrust dækning (%)	Brunrust dækning (%)	Strålengthe (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Fremavl i alt (ha)	Forhandler	
Lumaco	107	115	102	109	105,5	9	73,4	10,4	8	6	14	0	0,15	118	0	304	2 2 2 1 0 DA, VA
Trias	96	100	95	92	91,5	18,3	71,7	10,3	20	1,8	0	0	0,7	105	0	116	4 2 1 2 1 DLG

*Forhandler: DA: Danish Agro, DLG: Dansk Landbrugs Grovare, EWE: Brdr. EWERS, KWS: KWS Scandinavia A/S, VA: Vestjyllands Andel

Sortsblandinger

Sortsblandinger vinder frem og der er i år: 1 vinterraps blanding, 8 vinterhvede blandinger og 1 vinterbyg blanding. De koster normalt et lille ekstra beløb for at få blandingen, men normalt er de også lidt mindre angrebne af sygdomme. tabel 6.

En blanding af vinterrapsorter er ny her i oversigten med blandingen NOS Elite Raps fra Danish Agro og Vestjyllands Andel.

Brug oversigterne over sorterens karakterer i de foregående afsnit, du vil hurtigt bemærke at det generelt er gode og højt ydende sorter der er brugt i sortsblandingerne. Sortsblandinger er attraktive alternativer til de rene sorter, hvis du dyrker foderkorn, da de giver en større dyrkningssikkerhed og lavere sygdomsmodtagelighed end sorter dyrket hver for sig.

Tabel 6 Oversigt over sortsblandinger fra forhandlerne af hhv. vinterbyg og vinterhvede, samt hvilke sorter de indeholder. Sortblandingerne indeholder samme mængde af hver sort, medmindre andet er nævnt.

Sortsblandinger				
Sorter i blandingen				Forhandler
Vinterraps				
NOS Elite Raps	Turing	Golding	Furioso	Danish Agro/Vestjyllands Andel
Vinterhvede				
EW Hvede Mix 3119	Pacman	NOS Bullseye	RGT Hexton	Brdr. EWERS
EW Hvede Mix 3134	Pondus	KWS Dawsum	RGT Hexton	Brdr. EWERS
DLG Wheat Mix Bolero	Bohr	Lehmann	Oppenheimer	DLG
DLG Wheat Mix Booster	Bohr	Guinness	Oppenheimer	DLG
DLG Wheat Mix Top Bread	Bright	LG Initial	LG Kermit	DLG
NOS Top Yield 26	Pacman	NOS Bullsaye	RGT Hexton	Danish Agro/Vestjyllands Andel
NOS Elite Hvedemix 2510	Pacman	NOS Bullsaye	SY Revolution	Danish Agro/Vestjyllands Andel
NOS Robust Hvedemix 2520	Pacman	Kubik	SY Revolution	Danish Agro/Vestjyllands Andel
Vinterbyg				
DLG Barley Mix	LG Capitol	Proctor	Cleopetra	DLG

